

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Bezpieczeństwa i Spraw Obronnych
Zastępca Dyrektora
Tomasz Pest

DBI-WODO.06770.2.44.2026.EJ
Warszawa, 16 kwietnia 2026 r.

Pani Dorota Wójcik
Fundacja Wolność od Religii

Szanowna Pani,

odpowiadając na korespondencję przesłaną do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji 2 kwietnia 2026 r. zatytułowaną „wniosek o udostępnienie informacji publicznej do MSWiA w sprawie MDS-ów” uprzejmie informuję, co następuje.

- 1. Czy w wyniku spotkania z Konferencją Episkopatu ministerstwo podpisało lub zamierza podpisać umowę, porozumienie lub wdrożyć specjalny program rządowy obejmujący instytucje religijne, w tym budowę infrastruktury w nieruchomościach należących do związku wyznaniowego?**

Spotkanie z przedstawicielami Konferencji Episkopatu Polski miało charakter roboczy i dotyczyło wymiany stanowisk oraz omówienia możliwości współdziałania w zakresie pomocy ludności w sytuacjach kryzysowych. Na obecnym etapie nie są prowadzone rozmowy w sprawie specjalnego programu, w tym w zakresie budowy infrastruktury w nieruchomościach należących do związków wyznaniowych.

- 2. Czy spotkanie było protokołowane? Jeśli tak prosimy o załączenie protokołu.**
Spotkanie nie było protokołowane ze strony MSWiA.

- 3. Na jakim etapie znajdują się obecnie działania w przedmiotowej sprawie Ministerstwa? Jaki zaplanowano harmonogram działań?**

Sprawa znajduje się obecnie na etapie analityczno-koncepcyjnym. Zgodnie z informacją przekazaną przez Konferencję Episkopatu Polski powołano zespół roboczy, w którego skład wchodzi również przedstawiciel MSWiA.

- 4. Czy poszanowanie niezależności i autonomii każdej z umawiających się stron obejmuje szacunek dla obowiązującego prawa oraz obowiązek powstrzymania się od podważania przez przedstawicieli stron podstawowych zasad porządku prawnego normujących funkcjonowanie drugiej strony np. zakaz indoktrynacji?**
Ewentualne współdziałanie pomiędzy państwem, a podmiotami kościelnymi może mieć miejsce wyłącznie z poszanowaniem Konstytucji RP, przepisów ustawowych oraz zasad

równego traktowania i niedyskryminacji. Autonomia stron nie zwalnia z obowiązku działania zgodnego z prawem. W przypadku wykorzystania infrastruktury do celów pomocowych, pierwszeństwo mają zasady neutralności świadczenia pomocy, bezpieczeństwa osób oraz zgodności działań z obowiązującym porządkiem prawnym.

- 5. Czy w obiektach wykorzystywanych jako miejsca schronienia lub dystrybucji pomocy dopuszczalne będą praktyki religijne (np. nabożeństwa, kazania) w czasie, gdy przebywają tam osoby korzystające z pomocy? Czy w takich sytuacjach będą miały zastosowanie przepisy dotyczące ochrony uczuć religijnych, a jeśli tak – w jaki sposób zostanie zachowana równowaga między ich ochroną a konstytucyjną wolnością wyrażania poglądów?**

Przepisy aktów prawnych dotyczących ochrony ludności i obrony cywilnej nie regulują kwestii praktyk religijnych w miejscach schronienia i dystrybucji pomocy.

W przypadku czasowego wykorzystania obiektu należącego do strony kościelnej do celów związanych z pomocą ludności, zasady jego użycia muszą gwarantować równy i niedyskryminacyjny dostęp do pomocy wszystkim osobom potrzebującym, niezależnie od wyznania lub jego braku. Funkcja pomocowa wymaga zapewnienia organizacji przestrzeni w sposób nienaruszający praw i wolności osób korzystających ze wsparcia.

- 6. Czy na etapie projektowania miejsc schronienia lub dystrybucji pomocy, weryfikacji podlega zorganizowanie przestrzeni umożliwiającej praktyki religijne części osób w sposób nie zakłócający korzystania z pomocy przez pozostałe osoby? Jeśli tak, to jaki był przebieg wskazanej weryfikacji i kto w niej brał udział?**

Powyższe kwestie nie są przedmiotem żadnej weryfikacji miejsc schronienia lub dystrybucji pomocy.

- 7. Z jakimi związkami wyznaniowymi czy organizacjami społecznymi przewiduje współpracę harmonogram działań Ministerstwa? Proszę o wymienienie ich nazw i wskazanie, w jakim terminie planowane jest nawiązanie takiej współpracy.**

Na obecnym etapie analiz nie określono listy podmiotów, z którymi możliwe będzie podjęcie współpracy. Potencjalne działania w tym zakresie będą dostosowane do zadań wynikających z ustawy o ochronie ludności oraz potrzeb określanych w sytuacjach kryzysowych.

- 8. Czy w przypadku wykorzystania obiektów będących własnością kościoła przewidywane jest finansowanie infrastruktury kościelnej ze środków publicznych np. w ramach dostosowania obiektów do funkcji związanych z ochroną ludności? W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, proszę o wskazanie, z jakich środków zostaną sfinansowane te działania oraz jaki zaplanowano koszt w budżecie ministerstwa i w jakim okresie?**

Kwestie ewentualnego finansowania budowli ochronnych w „infrastrukturze kościelnej” będą regulowane na zasadach ogólnych określonych w art. 106 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

- 9. Jeśli przewidywane jest finansowanie infrastruktury kościelnej ze środków publicznych, z jakich środków zostaną sfinansowane te działania oraz jaki zaplanowano koszt w budżecie ministerstwa i w jakim okresie?**

MSWiA nie monitoruje inwestycji w infrastrukturę ochrony ludności pod względem umiejscowienia jej w obiektach sakralnych. W praktyce inwestycje takie mogą dotyczyć budowli ochronnych. Jak wskazano, kwestie ewentualnego finansowania budowli ochronnych będą regulowane na zasadach ogólnych określonych w art. 106 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

10. Czy zaplanowano mechanizmy kontroli i rozliczania tych środków?

W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, proszę o podanie konkretnych narzędzi służących do kontroli przyznawania, wydatkowania i rozliczania środków otrzymanych w ramach programu.

Każda forma wydatkowania środków publicznych podlega zasadom legalności, celowości, gospodarności i rozliczalności, wynikającym z przepisów ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, ustawy o finansach publicznych.

11. Czy przewidziano procedurę zapewnienia dostępu do obiektów sakralnych lub będących własnością Kościoła lub innego związku wyznaniowego w sytuacji kryzysowej i kto będzie ponosił odpowiedzialność za bezpieczeństwo osób w nich przebywających? Czy w przypadku wykorzystania takich obiektów w systemie ochrony ludności przewidziane będą zapisy gwarantujące ich pełną dostępność w sytuacjach kryzysowych?

Infrastruktura ochronna finansowana ze środków publicznych może obejmować jedynie obiekty zbiorowej ochrony – które zgodnie z ustawą są powszechnie dostępne, nawet jeżeli znajdują się w obiektach prywatnych. Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, udostępnienie budowli ochronnej lub miejsca doraźnego schronienia jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy nieruchomości.

12. W jaki sposób zostanie zagwarantowany dostęp do pomocy z wykorzystaniem infrastruktury kościelnej dla wszystkich obywateli, niezależnie od ich przekonań religijnych lub ich braku? Proszę o wskazanie, czy zostaną wdrożone procedury gwarantujące zapobieganie dyskryminacji ze względu na przekonania religijne, jak i konfliktom wynikającym z ich manifestowania w przestrzeni wykorzystywanej do celów publicznych? Czy dotychczasowe rozmowy ministerstwa obejmowały te zagadnienia? Czy wobec rozdzielności Państwa od Kościoła i niezależności działania obu instytucji gwarantowanej zapisami Konstytucji i Konkordatu zaplanowano jakieś mechanizmy kontroli?

Kwestie te będą przedmiotem dalszych prac zespołu powołanego przy Konferencji Episkopatu Polski.

13. Czy Ministerstwo przeprowadziło analizy porównawcze dotyczące kosztów wykorzystania infrastruktury publicznej (np. szkół, hal sportowych, domów kultury) oraz infrastruktury parafialnej Miejsca Doraźnego Schronienia (MDS)? Jeśli tak, prosimy o załączenie raportu podsumowującego analizę.

MSWiA nie prowadziło analiz we wskazanym zakresie.

14. Jeśli dotychczas nie przeprowadzono ww. działania, czy Ministerstwo zaplanowało w harmonogramie działań dotyczących budowy MDS-ów przeprowadzenie tego rodzaju analiz, szczególnie analizy porównawczej kosztów wykorzystania i

modernizacji infrastruktury państwowej wobec infrastruktury prywatnej tj. należącej do Kościoła?

Nie zaplanowano ww. analiz. Ministerstwo nie prowadzi harmonogramu budowy MDS. Zgodnie z zapisami ustawy za ich realizację odpowiadają terytorialne organy ochrony ludności.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Pest
Zastępca Dyrektora
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załącznik klauzula informacyjna